

CZU: 94:37.01(498)“19”(092)

[https://doi.org/10.59295/sum10\(180\)2023_05](https://doi.org/10.59295/sum10(180)2023_05)

**CU PRIVIRE LA VALOAREA EDUCATIVĂ ȘI IMPORTANȚA
ORELOR DE GEOGRAFIE ȘI ISTORIE
ÎN FORMAREA INTELECTUALĂ A REGELUI MIHAI I,
ÎN ANII DE LICEU**

*Crina HAREA,**Universitatea de Stat din Moldova*

La data de 20 iulie 1927, regele Ferdinand I al României va trece la cele veșnice, cedând tronul tânărului rege Mihai I. În ciuda vârstei sale fragede, Mihai a fost popular și a primit o educație aleasă, sub o Înaltă Regență. Regele Carol al II-lea și-a manifestat preocuparea pentru educația lui Mihai, implicând profesori entuziaști. Printre aceștia, dr. Ion Conea, un geograf plin de inițiativă, a avut un rol important. În școala regală, Mihai a primit o educație inovatoare, cu lecții pe teren, sinteze și analize geografice și istorice, dezvoltându-și cunoștințele despre țara sa și pregătindu-se pentru viitoarea sa misiune regală. Lucrarea lui Ion Conea, care prezintă această perioadă, reprezintă o sursă valoroasă pentru înțelegerea formării intelectuale a regelui Mihai I și a abordărilor pedagogice moderne utilizate în acea perioadă.

Cuvinte-cheie: Regele Mihai I, educație, Înaltă Regență, Carol al II-lea, profesor Ion Conea, școală regală, sinteze geografice și istorice.

**ON THE EDUCATIONAL VALUE AND IMPORTANCE OF GEOGRAPHY
AND HISTORY LESSONS IN THE INTELLECTUAL TRAINING
OF KING MIHAI I, DURING THE HIGH SCHOOL YEARS**

On July 20, 1927, King Ferdinand I of Romania passed away, relinquishing the throne to the young King Michael I. Despite his age, Michael garnered popularity and received a distinguished education under a Regency. King Carol II showed concern for Michael's education, engaging enthusiastic teachers. Among them, Dr. Ion Conea, an innovative geographer, played a significant role. In the royal school, Michael received an innovative education, including field trips, geographic and historical syntheses and analyses, enhancing his knowledge of his country and preparing him for his future royal role. Ion Conea's work, which covers this period, stands as a valuable source for understanding the intellectual development of King Michael I and the modern pedagogical approaches used during that time.

Keywords: King Michael I, Education, Regency, Carol II, Professor Ion Conea, Royal School, Geographic and Historical Syntheses.

Tema abordată în acest studiu este de o remarcabilă actualitate și relevanță, chiar și în contextul prezent, datorită importanței deosebite pe care o are pentru înțelegerea evoluției și formării intelectuale a regelui Mihai I al României. Această cercetare analizează în profunzime aspectele legate de educația și pregătirea regelui Mihai, într-o perioadă crucială a istoriei României interbelice.

Gradul de cercetare a problemei a crescut semnificativ în ultimii ani, odată cu accesul la surse documentare inaccesibile anterior și cu interesul sporit pentru detaliile mai puțin cunoscute din viața acestui suveran. Această cercetare se bazează pe lucrări rare și documente inedite, contribuind astfel la o înțelegere mai profundă și completă a formării intelectuale a regelui Mihai în cadrul școlii regale.

Problema cercetată se concentrează asupra principiilor pedagogice moderne care au stat la baza formării intelectuale a regelui Mihai I și influenței acestora asupra dezvoltării sale ulterioare. De asemenea, se examinează contextul în care acesta a devenit rege la o vârstă fragedă și modul în care Înalta Regență a gestionat treburile țării până la majoratul său.

Obiectivele acestei cercetări sunt să exploreze modul în care educația regelui Mihai a contribuit la formarea sa ca lider și la dezvoltarea unor trăsături caracteristice, să analizeze impactul influențelor pedagogice

asupra deciziilor și acțiunilor sale ulterioare ca suveran, și să evidențieze contribuția profesorilor entuziaști, precum Ion Conea, în modelarea gândirii și viziunii sale asupra țării. Această cercetare își propune să aducă lumină asupra unei perioade cruciale din istoria României, contribuind la înțelegerea mai profundă a personalității regelui Mihai I și a impactului său asupra destinului național.

Ca metode de lucru folosite pentru redactarea acestui text am utilizat: analiza documentelor, cercetarea biografică, cercetarea istoriografică, analiza contextuală, studiu comparativ, analiza discursului.

Articolul nostru se bazează pe lucrări istorice, relatări contemporane, precum și scrieri ale unor figuri importante din perioada respectivă. Analiza acestor documente oferă o perspectivă detaliată asupra vieții și educației regelui Mihai I și a contextului istoric în care a trăit. Au fost studiate lucrări rare. Această cercetare a literaturii existente contribuie la obținerea informațiilor necesare pentru a susține argumentele prezentate. De asemenea, articolul nostru pune în context evenimentele și deciziile din viața regelui Mihai I în cadrul evenimentelor istorice și sociale ale vremii. Aceasta poate implica analiza impactului evenimentelor istorice majore asupra evoluției sale și a alegerilor sale ulterioare. Textul explorează influențele pedagogice europene asupra formării intelectuale a regelui Mihai. Acesta poate include comparații între diferite metode pedagogice și strategii educaționale utilizate în acea perioadă. Cercetarea în profunzime a discursurilor și scrisorilor regelui Mihai I poate oferi o înțelegere mai profundă a gândirii, valorilor și percepțiilor sale, ceea ce poate fi utilizat pentru a dezvolta portretul său intelectual și din punct de vedere al caracterului.

În ziua de 20 iulie 1927, după o îndelungată și grea suferință, a trecut la cele veșnice regele României, Ferdinand I „Întregitorul”, spre a face în aceeași zi locul pe tronul României Mari tânărului rege Mihai I. Așa cum menționa unul din primii biografi ai regelui Mihai I, „prescripțiile Constituției României s-au executat în mod automat și, pe când Marele Rege Ferdinand abia închisese ochii, muzicile militare intonau deja imnul Regal pentru noul Rege”. În aceeași zi, la orele 18:00, trupele din toate garnizoanele au depus jurământul de supunere și credință noului rege, Mihai I [1, p. 45].

Ineditul momentului consta în faptul că, deși din 4 ianuarie 1926 Adunarea Deputaților, cât și a Senatului primiseră renunțarea principelui Carol la succesiunea tronului, constatând că succesiunea tronului României revenea de drept principelui Mihai, - „coborâtor direct și legitim în ordinea de primogenitură bărbătească a Regelui Domnitor” [1, p. 42-43] - în momentul proclamării sale ca rege al României, abia împlinise vârsta de 6 ani, astfel încât, până la majoratul său de 18 ani, treburile țării au fost încredințate unei Înalte Regențe, desemnată în timpul vieții regelui Ferdinand I și compusă din: principele Nicolae al României (prim regent), Patriarhul României Dr. Miron Cristea și Gheorghe Buzdugan, fost prim președinte al Înaltei Curți de Casație și Justiție [1, p. 45].

Mărturiile timpului atestă că, în pofida vârstei sale fragede, noul rege al României s-a bucurat, practic, din primul an al urcării la tron, de o popularitate deosebită, oamenii simpli – inclusiv din Basarabia, - închinându-i versuri elogioase și sincere, chiar dacă oarecum stângace, de felul celor pe care le reproducem mai jos.

Majestății Sale Regelui Mihai I-iu (Transformată din „Mulți ani glorioși trăiască Regele Carol I-iu”): „Mulți ani glorioși trăiască / Regele Mihai I-iu / Țara să o ferească / Și pe toți supușii Săi. // Să-i dea Domnul sănătate / Și tot ceea ce dorește. / Pentru bunul și-nflorirea / României ce iubește! // Vis de aur ce străbunii, / Pentru Țară au visat; / Vază de acum României / Țara lor, Mare Regat. // Să trăiască, să trăiască / Regele Mihai I-iu! / Țara să o ferească / Și pe toți supușii Săi!” [1, p. 45].

Într-una din scrierile sale, Nicolai Antochi avea să afirme: „Poporul iubește pe M.S. Regele Mihai I. Datori suntem să-l iubim cu toții și să ne mândrim cu el, pentru că este cel mai tânăr rege de pe fața pământului și un altul n-a mai existat vreodată. Înzestrat cu o frumusețe rară, blond, cu ochi albaștri, vioi și plin de viață, promite și o dezvoltare fizică, iar creierul destul de ager, ca să poată învăța repede tot ce trebuie unui Rege” [1, p. 46-47].

Chiar dacă revenirea lui Carol al II-lea pe tronul României în iunie 1930 l-a afectat profund pe Mihai care afirma că „există un anume prag al răbdării pe care nimeni nu-l poate depăși” [5, p.46-47], având în vedere determinarea plecării mamei sale, Elena, care a părăsit țara în 1932, este de menționat, totuși, grija ulterioară deosebită a lui Carol al II-lea pentru a oferi fiului său o educație aleasă, pe potriiva misiunii sale regale viitoare, angajând în această activitate profesori entuziaști, cu sarcina de a realiza „o nouă și folo-

sitoare idee pedagogică”, „un program căruia i s-au închinat cu toate puterile sufletului lor” (N. Iorga) [3, p. 9]. Unul din ei, „un geograf plin de căldură și de inițiativă, un spirit de orizont și de creațiune” a fost dr. Ion Conea, care a realizat în domeniul respectiv și un volum special consacrat „felului cum a izbândit acest plan de mare îndrăzneală fericită” (N. Iorga).

Ion Conea (15 ianuarie 1902, Coteana, jud. Olt – 22 iunie 1974, București) este cunoscut mai ales în calitatea sa de geograf și geopolitician român, de reputat specialist în geografia istorică și toponimia geografică. Este și primul autor care, prin studiul său „O știință nouă: Geopolitica” (1937) [3, p. 135], definirea preocupării ce poartă numele de „geopolitică” a devenit o problemă inclusiv a gândirii științifice românești [3, p. 101].

Mai puțin însă este cunoscut faptul, esențial pentru înțelegerea biografiei ultimului suveran al României, Mihai I, că dr. Ion Conea este autorul unei lucrări cu caracter de unicat în istoriografia contemporană a românilor, în care a expus în detaliu și cu un talent deosebit, „cum a învățat a-și cunoaște țara Măria Sa Mihai”. Mai mult ca atât, dr. Ion Conea s-a numărat printre profesorii entuziaști care și-a pus toate cunoștințele, abilitățile și talentul pedagogic „în serviciul unui nobil și înalt ideal: creșterea unui viitor Domn de țară între cei care o înfățișează în toate ramurile nației și cu ochii asupra tuturor ținuturilor care formează patria” (N. Iorga) [3, p. 9].

Fiind interzisă în anii comunismului sovietic, lucrarea lui Ion Conea, devenită accesibilă cercetării abia în ultimii ani, constituie o importantă sursă de cunoaștere a modului în care în prima jumătate a anilor '30, Marele Voevod de Alba Iulia, - viitorul suveran al României, - a primit în anii de liceu „cea mai temeinică și mai completă pregătire” în domeniul istoriei și geografiei României Întregite.

Precedată de o elogioasă Prefață a marelui istoric Nicolae Iorga în care este evidențiat „un lucru în adevăr mare, vrednic de a fi cunoscut și departe peste hotarele țării unde a fost conceput și adus la îndeplinire”, anume „noua și folositoarea idee pedagogică de școală însuflețită asupra realităților înseși”, pusă în serviciul unui nobil și înalt ideal: creșterea unui viitor Domn de țară între cei care o înfățișează în toate ramurile nației și cu ochii asupra tuturor ținuturilor care formează patria” [3, p. 9], lucrarea lui Ion Conea pornește de la adevărul că „peisagiile sufletului nostru se construiesc după chipul și asemănarea peisagiilor pe care ochii noștri le iau din lumea exterioară”, descriind în detaliu „chipul fericit” în care s-a construit, „pe încetul, în sufletul Regelui de mâine, imaginea pământului și poporului românesc” [3, p. 199].

Narațiunea cărții lui I. Conea începe cu descrierea zilei de 24 octombrie 1932, când în sala centrală a Castelului Peleş se adunaseră profesorii și elevii școlii Marelui Voevod de Alba Iulia, pentru solemnitatea deschiderii unei clase, unice în felul ei în acea perioadă, concepută de regele Carol al II-lea „din grija și dorul de a da vlăstarului său cea mai temeinică și completă pregătire”.

În prezența regelui Carol al II-lea, într-o atmosferă solemnă și impresionantă, părintele Nae Popescu, profesorul de religie al clasei, a efectuat o slujbă religioasă, trecându-se mai apoi în clasă, unde tot preotul Nae Popescu a făcut și lecția de deschidere a cursurilor. După lecție, regele Carol al II-lea a discutat cu fiecare profesor în parte și cu toți laolaltă, asupra celor ce urma a se realiza. Conform relatării lui I. Conea, regesul școlar Mihai se simțea fericit în mijlocul celor unsprezece – și cu el doisprezece – „vlăstari de pe toate plaiurile românești” [3, p. 113].

În privința modalității de alcătuire a clasei regale, - unsprezece elevi, aleși de pe întreg cuprinsul României interbelice, doi dintre ei fiind și copii de minoritari, - I. Conea oferă detalii interesante și relevante, menționând că însuși chipul acesta constituia o „altfel de sinteză a țării și a neamului românesc”, în colegii săi „regesul vlăstar fiind chemat să descifreze însăși imaginea Țării”, în fruntea căreia urma să stea la un anumit moment. Astfel, Dușa Gheorghe, bunăoară, de câte ori i se striga numele, trezea în mintea suveranului imaginea Țării Oltului; Grămadă Gheorghe trezea pe aceea a Bucovinei; Chiaburu Radion pe a Basarabiei, Jurchescu Ion pe a Banatului etc. Patru elevi erau un memento permanent pentru gândul voievodului, că cei mai mulți locuitori ai României Întregite erau țărani, în timp ce alți doi colegi ai săi, minoritari, îi țineau treaz gândul la o altă realitate: că populația României, de rând cu populația titulară, cuprindea și grupuri de alte origini etnice.

Ion Conea descrie inclusiv prima zi de școală a voievodului Mihai: „Copilul regesc privește scrutător pe fiecare din profesori, vrând parcă să pătrundă ce vor de la el. Noțiunea de școală este încă prea abstractă

pentru copilul cu totul neșcolit. Copiii ceilalți, veniți din toate colțurile țării, grijulii și sfoși, privesc cu ochii mari la tot ce-i înconjoară. Pentru ei, totul este cu adevărat măreț și uluitor” [3, p. 113].

Așadar, în biografia regelui Mihai I, 24 octombrie 1932 a fost prima zi de școală a sa într-o nouă și originală clasă – nouă și originală nu numai în România interbelică, ci și în întreg sistemul de învățământ din acea perioadă. În noua școală, moștenitorul tronului României nu era mai mult decât un elev ca toți ceilalți 11 colegi ai săi. „Copiii s-au adaptat prin intuiție la ceea ce a dorit Suveranul (Carol al II-lea.- n.n.), pe care-l văd și cu care vorbesc atât de des. Regescul școlar, de o modestie și distincție de suflet care-și trag rădăcinile din finețea obârșiei sale, se simte fericit în mijlocul acestui stol de unsprezece – și cu el doisprezece – vlăstare de pe toate plaiurile românești” [3, p. 113].

Cu referire la modalitatea organizării și desfășurării orelor de istorie și geografie în școala regală, ziarele din iunie 1934, bunăoară, relatau despre faptul că „Marele Voevod a fost cu Școala: la Turtucaia și Oltenița, pe Dunăre; apoi, pe rând, la Cernavoda și Constanța; la Târgoviște și Mănăstirea Dealului; la Curtea-de-Argeș și Arefu; la Mănăstirea Cozia și în Țara Loviștei etc.” [3, p. 15]. Nu era vorba de simple și obișnuite excursii, mai mult de agrement decât de instrucție. În fapt, era vorba de cursul de generalizare, respectiv, de lecții de sinteză pe teren, de sinteză din toate obiectele studiate în cursul anului, aprobat inclusiv de Ministerul Instrucțiunii, care îl răspândise în toate școlile din cuprinsul României Întregite.

Așadar, creatorii acelei clase regale porneau de la considerentul că o simplă înregistrare teoretică a cunoștințelor prevăzute de program și predate la fiecare obiect în parte, nu putea atinge scopul final urmărit, și că munca profesorilor, ca și efortul elevilor, nu puteau da finalmente randamentul necesar, dacă elevului nu i se oferea ocazia și posibilitatea de a utiliza, de a aplica cunoștințele dobândite și de a le lega între ele, a le însuși temeinic și a elabora și el, la rândul său, o sinteză după puterea vârstei și a minții sale.

La modul concret, lecția pe teren din luna iunie a fiecărui an școlar se efectua în felul precum urmează (exemplul Mănăstirii Cozia).

Profesorul de geografie reamintea elevilor cunoștințele despre munții românești. Oferea și anumite amănunte locale, insistând mai ales asupra defileului Turnu Roșu – Călimănești. Arăta locurile unde, de obicei, vechii ctitori de mănăstiri zideau aceste sfinte locașuri, insistând în special asupra așezării Mănăstirii Cozia. Urma apoi profesorul de istorie, care relatea partea istorică, propriu-zisă, a subiectului: cine și când a zidit mănăstirea, făcând legătură cu diversele localități dinspre munte ale primilor voievozi (elevii fuseseră, anterior, la Arefu – vechi centru de „țară”, apoi în Țara Loviștei, la Curtea-de-Argeș, Târgoviște). Urma profesorul de religie, cu o lecție despre Mănăstirea Cozia. În sfârșit, cu profesorul de limba română, elevii citeau și interpretau „Umbra lui Mircea la Cozia”, iar cu cel de desen redau un ornament din biserică [3, p. 15-16].

În așa mod, toate acele lecții se încheiau cu o lecție de generalizare, în cadrul căreia elevii realizau o lucrare scrisă, în care asamblau „laolaltă, legate organic, elementele esențiale din fiecare lecție făcută mai înainte” [3, p. 15-16].

Luna iunie a anului 1935 a adus o nouă modificare importantă a cursului de sinteză, dispunându-se ca generalizarea să nu se mai facă în localități și în regiuni deosebite ale țării, ci într-o singură regiune, pentru ca, astfel, „mai rodnică să fie munca și mai adânci și trainice rezultatele”. Respectiv, Voievodul Mihai urma ca în fiecare an, împreună cu colegii săi, să cunoască temeinic câte o singură „țară” din cele mici, pentru ca în final, la absolvirea liceului, să fi avut în minte imaginea integrală a Țării celei mari.

Noua modalitate de predare – învățare a geografiei și istoriei românilor pornea de la considerentul, că „Țara cea mare era compusă din țări mici”. În „Descrierea Moldovei”, bunăoară, Dimitrie Cantemir afirma că „odinioară, Moldova se împărțea în trei părți: țara de jos, țara de sus și Basarabia, în care se numărau peste douăzeci și trei de ținuturi mai mici” [2, p. 10]. În aceeași ordine de idei, în cronică lui Simion Dascălul se menționa următoarele, cu privire la Ardeal: „Țara Ardealului nu este numai o țară însăși, ci Ardealul se cheamă mijlocul țării... iar la marginile ei sunt alte țări mai mici carele toate de dînsa se țin și subt ascultarea ei sunt, întâi cumu-i Maramureșul despre țara muntenească și țara Bârsei și țara Hațegului, țara Oașului, și sunt și alte hotare multe carele toate țin de Ardeal” [4, p. 110]. Nu în ultimul rând, pentru Nicolae Iorga toate aceste țări nu erau altceva decât micile romanii locale ale pământului românesc. Din aceste țări – după ce ele au luat mai întâi cunoștință unele de altele – și după ce, mai târziu, au început a se contopi laolaltă, s-au născut principatele românești [6, p. 8]., ajungându-se, în final, la constituirea României Mari din 1918.

Originală și inovatoare în anii în care a fost elaborată și aplicată în practica pedagogică românească interbelică, școala regală în care s-a format principele Mihai, descrisă de dr. Ion Conea cu un deosebit talent la mijlocul anilor <30, constituie o prețioasă sursă de studiere a procedeelelor pedagogice utilizate de profesorii viitorului rege al României, astfel încât suveranul, „la absolvirea liceului, să fi avut vie în minte imaginea integrală a Țării celei mari”.

Rezultatul cercetării

Cercetarea analizează formarea intelectuală a regelui Mihai I în contextul României interbelice, evidențiind principiile pedagogice moderne și profesorii entuziaști care au influențat educația sa. Rezultatele dezvăluie cum regele Mihai a primit o educație complexă, bazată pe istorie și geografie, sub îndrumarea profesorilor precum Ion Conea. Textul subliniază impactul acestei educații asupra pregătirii lui Mihai pentru viitorul său rol de rege și lider. Cercetarea aduce în prim-plan metodele de învățare inovatoare utilizate în școala regală și relevanța lor pentru dezvoltarea personalității regelui Mihai și a viziunii sale asupra României.

Interpretarea studiului dezvăluie o corespondență semnificativă între rezultatele obținute și ipoteza cercetării, care se referă la importanța educației regelui Mihai I în cadrul României interbelice. Educația sa temeinică în domeniile istoriei și geografiei, sub îndrumarea unor profesori entuziaști precum Ion Conea, a jucat un rol vital în pregătirea sa pentru a deveni liderul țării. Aceasta se reflectă în popularitatea sa imediată și în capacitatea sa de a înțelege și de a conecta diversele regiuni ale țării.

Generalizarea rezultatelor subliniază relevanța metodelor inovatoare de învățare aplicate în școala regală pentru dezvoltarea unei viziuni cuprinzătoare asupra României. Aceste metode au permis regelui Mihai să își formeze o legătură profundă cu fiecare regiune și să înțeleagă diversitatea culturală și geografică a țării.

În ceea ce privește aplicarea practică a rezultatelor cercetării, se pot sugera abordări similare în educația liderilor viitori. Integrarea subiectelor istorie și geografie într-un context educațional inovator poate ajuta la dezvoltarea unei perspective mai cuprinzătoare asupra țării și a valorilor naționale.

Pentru cercetările viitoare, ar fi interesant să se exploreze mai în detaliu influența educației regale asupra deciziilor și acțiunilor regelui Mihai în timpul domniei sale. De asemenea, ar putea fi investigată mai amănunțit relația dintre educație și identitatea națională a regelui Mihai, precum și modul în care aceasta a influențat relațiile sale cu diferitele regiuni ale României.

În ansamblu, studiul oferă o perspectivă fascinantă asupra formării intelectuale a regelui Mihai I și relevanța acesteia pentru dezvoltarea sa ca lider al României. Interpretarea rezultatelor, generalizarea lor și sugestiile practice aduc în prim-plan potențialul educației în formarea viitoarelor generații de lideri și continuarea cercetărilor pentru o înțelegere mai profundă a acestei teme.

Concluzii

Studiul asupra formării intelectuale a regelui Mihai I în cadrul școlii regale din perioada interbelică relevă importanța educației și pregătirii solide pentru dezvoltarea unui lider de calibrul într-un context complex. Educația sa cuprinzătoare în domeniile istoriei și geografiei, sub îndrumarea unor profesori entuziaști, a avut un impact semnificativ asupra capacității sale de a înțelege și de a conecta diversele regiuni ale României.

Rezultatele cercetării arată o corespondență strânsă între ipoteza studiului și descoperirile obținute. Educația regelui Mihai într-o clasă unică și inovatoare, unde fiecare regiune a țării era reprezentată, l-a ajutat să dobândească o viziune autentică și profundă asupra întregii țări. Acest lucru s-a reflectat în popularitatea sa imediată și în abilitatea sa de a înțelege complexitatea geografică și culturală a României.

Generalizarea rezultatelor subliniază importanța metodelor educaționale inovatoare în dezvoltarea liderilor viitori. Experiența regelui Mihai arată că educația bazată pe învățare activă și pe explorarea concretă a țării poate contribui la dezvoltarea unei viziuni naționale mai puternice și la o conexiune mai profundă cu cetățenii.

În ceea ce privește aplicarea practică, studiul sugerează că abordările pedagogice inovatoare ar putea fi integrate în programele de învățământ pentru a dezvolta lideri care să aibă o înțelegere autentică și empatică a țării lor. Astfel de metode ar putea consolida identitatea națională și spori angajamentul civic.

Pe viitor, cercetările ar putea explora mai profund impactul educației regale asupra acțiunilor și deciziilor regelui Mihai pe parcursul domniei sale. De asemenea, ar putea investiga cum educația a influențat abordările sale politice și relațiile cu diversele regiuni ale țării.

În încheiere putem afirma că studiul subliniază rolul crucial al educației în dezvoltarea liderilor și în formarea unei viziuni naționale autentice. Formarea regelui Mihai I prin intermediul unei școli regale inovatoare ilustrează puterea educației de a forma viitori lideri capabili să înțeleagă, să aprecieze și să ghideze țara lor într-un mod eficient și responsabil.

Referințe:

1. Antochi Nicolai, „*Dela Mihai Viteazul până la Mihai I-iu. Lectură istorică în scop de propagandă națională*”, Tipografia „Dreptatea”, Chișinău, 1929, 336 p.
2. Cantemir Dimitrie, „*Descrierea Moldovei*”, Ediția Societății Academice Române: Operele principelui Demetriu Cantemiru, București, 1875, 102 p.
3. Conea Ion. „*Cum învață a-și cunoaște țara Măria Sa Mihai*”, Cu o prefață de Dl Nicolae Iorga (Cu 4 hărți și 102 fotografii).- București: Editura „Cartea Românească”, 1935, 215 p.
4. Dascălul Simion, „*Letopisețul Țării Moldovei*”, Ediția Constantin Giurescu, București, 1916.
5. Durandin Catherine, „*Istoria românilor*”. Trad. Liliana Buruiană-Popovici, Institutul European, Iași, 1998, 430 p.
6. Pop Ioan-Aurel, „*Națiunea română medievală. Solidarități etnice românești în secolele XIII-XVI*”, Editura Enciclopedică, București, 1998, 179 p.
7. Studiu apărut în revista „*Sociologie românească*” (nr. 9-10, 1937), fiind retipărit în 1939 în broșura colectivă „*Geopolitica*” (Ion Conea, Anton Golopenția, M. Popa-Veres, Geopolitica, Editura „Ramuri”, Craiova, 1939, 135 p.).

Date despre autor:

Crina HAREA, Universitatea de Stat din Moldova. Școala Doctorală Științe Umaniste și ale Educației.

E-mail: hareacrina3@gmail.com

ORCID: 0009-0008-3481-7955

Recomandat:

Anatol PETRENCU, profesor universitar, doctor habilitat în istorie.

Prezentat la 04.12.2023